

TVORBA ZÁTIŠÍ I

Dům dětí a mládeže Olomouc
Oddělení výtvarné výchovy
Autor programu: Ing. Vladimír Janek (6. 4. 2020)
Kontakt: estetika@ddmolomouc.cz • 731 444 449

ATELIÉR

Kde vybuduji ateliér

Vhodné místo pro domácí fotoateliér je stůl či jiná plocha umístěná vpravo nebo vlevo od okna ve vzdálenosti přibližně 1,5m, tak abychom využívali pro fotografování boční přirozené světlo (můžeme fotografovat i při umělém světle, ale o tom až příště). Světlo je nejdůležitější výrazový prostředek ve fotografické tvorbě. Ze začátku doporučuji využívat rozptýlené měkké světlo, které dosáhne zataženou záclonou, roletou či žaluzií. Také záleží na umístění okna vzhledem ke slunci, tak aby nám nesvítilo přímo do okna.

Co budu potřebovat za materiál

Vytváříme tzv. nekonečné pozadí, které vzniká uchycením papírového kartonu za horní hranu a do oblouku natažením přes plochu stolu a uchycením spodní hrany kartonu. Cílem je, aby papír byl obloukem prověšený a nevytvářel ostrý ohyb. Horní i spodní hranu papíru přilepte např. papírovou lepicí páskou. Jako fotografické pozadí můžete využít kreslicí karton formátu 70x100 cm, nebo arch balicího papíru. Vhodný odstín je šedá nebo tonalita balicího papíru. Bílé pozadí je specifické a někdy pro fotografování komplikované. Stejně tak černé pozadí. Ale samozřejmě ho ve fotografické tvorbě využíváme také.

Dům dětí a mládeže Olomouc • tř. 17. listopadu 47, 771 74 Olomouc
585 223 233 • ddm@ddmolomouc.cz • IČ 000 96 792

ZÁTIŠÍ A JEHO REKVIZITY

Fotografické zátiší

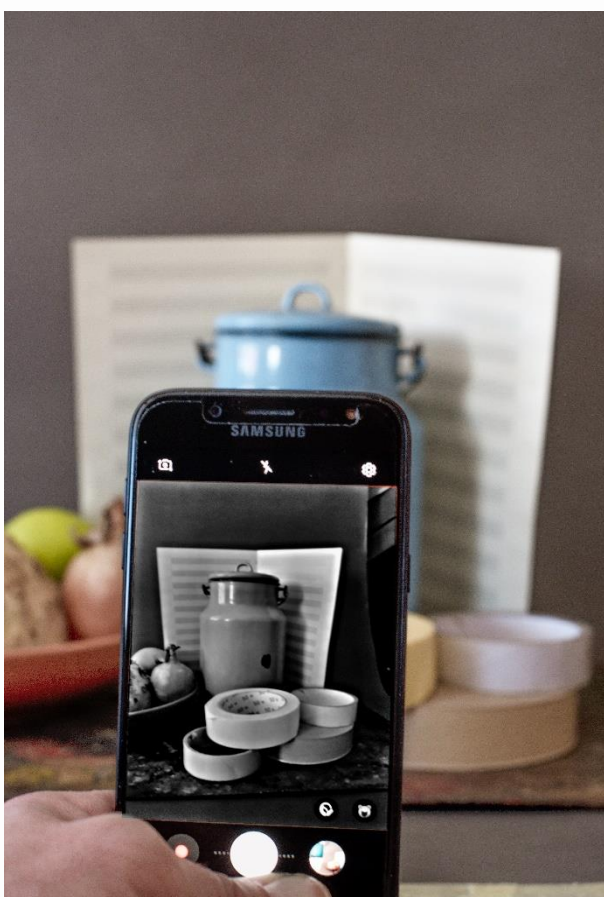
...je jeden z nejstarších fotografických žánrů. V počátcích fotografie se právě pro tvorbu zátiší čerpalo z malířství, ve kterém má zátiší dodnes významné zastoupení. Fotografování zátiší nám může přinést mnoho inspirativního, může být pomocníkem pro náš tvůrčí vývoj, zátiší nás učí kompozici obrazu, řemeslu, umění vidět. Fotografovat můžete čímkoliv od dírkové komory, přes zrcadlovku až po mobil. Světlo bude velmi důležité, prostřednictvím zátiší se naučíte vnímat světlo a využívat ho k vyjádření nálady, atmosféry obrazu. Naše zátiší v domácím ateliéru bude tzv. inscenované, vytvářené, skládané s rekvizit.

Svět obyčejných věcí – jaké rekvizity

Zkusíme objevit kouzlo obyčejných věcí. Vyjdeme z našich možností, které máme doma. Na ilustračním obrázku je hromádka věcí, které jsem si připravil, posbíral, donesl pro fotografování. Uvidíte, co všechno jsem využil. Možná budete překvapeni, jaký obraz vznikne z konvičky, jablka, notového papíru, celeru nebo z ruliček lepicích pásek.

Dům dětí a mládeže Olomouc • tř. 17. listopadu 47, 771 74 Olomouc
585 223 233 • ddm@ddmolomouc.cz • IČ 000 96 792

FOTOGRAFUJI MOBILEM

Čím a jak budu fotografovat

K fotografování použijte klidně mobil. Řada z vás je na něj zvyklá, máte v něm spoustu aplikací, které vám pomohou ke zpracování nafotografovaného snímku. Naším cílem je projít si procesem fotografování zátiší a objevit nový prostor pro zážitek z tvorby, z tvůrčí cesty, která vede ke vzniku něčeho nového a jiného, než jen ofocení věcí kolem nás.

Černobílý obraz

Tentokrát budete vytvářet černobílé fotografie z motivu, který si sami poskládáte z věcí, které najdete doma. Převod barevného světa do černobílého je první formou stylizace, ozvláštňení těch obyčejných věcí. Vznikají nové obrazy. Když citlivě budete vnímat světlo, které z okna přichází do vašeho pokoje a využijete jeho schopnosti jedinečně nasvítit připravené rekvizity – obyčejné věci, tak budete mile překvapeni z výsledného obrazu. Převod do černobílé škály vytvoříte ve svém mobilu pomocí filtru, případně editoru, který v mobilu máte.

Dům dětí a mládeže Olomouc • tř. 17. listopadu 47, 771 74 Olomouc
585 223 233 • ddm@ddmolomouc.cz • IČ 000 96 792

WWW.DDMOLOMOUC.CZ

VOLNÝ ČAS NA PŘÁNÍ. PRO VŠECHNY.

KOMPOZICE OBRAZU

Začínáme fotografovat

Nainstalovali jsme si seskupení našich vybraných rekvizit (klidně ze světa obyčejných věcí) a začínáme na tuto scénu koukat přes hledáček – displej svého mobilu. Sestava věcí je instalovaná uprostřed papírového pozadí. Předpokládáme boční přirozené denní světlo od okna. V mobilním fotoaparátu si zvolíme formát (poměr stran např. 3:2, 4:3, 1:1) do jakého budeme fotografovat, tak abychom sestavu věcí umístili na střed s přiměřeným prostorem kolem, málo dole a o něco více nahoře (pravidlo třetin v obraze). Již při fotografování vytváříme výřez tak, abychom v obraze měli jen požadovanou kompozici s odpovídajícím pozadím kolem. Výřez docílíte mírným „nazoomováním“ a přiblížením motivu. Dbejte na stabilitu ruky, pevné držení mobilu, případné použití nějakého stativu nebo podepření mobilu. Vždy vytvořte několik snímků v mírné změně úhlu pohledu, scénu zatím neměňte. Zatím nedělejte žádné úpravy, filtrace atd., jen fotografujte. Postupně budeme proměňovat i kompozici věcí.

MINIMALIZUJEME MOTIV ZÁTIŠÍ

Nová kompozice – odebírám věci

Pro další fotografování obměníme sestavu věcí – rekvizit, které nám vytvářejí hlavní motiv našeho zátiší. Stačí, když odeberete některou věc ze sestavy, která byla na začátku tvořena větším množstvím prvků. Budeme tak postupně minimalizovat sestavu před objektivem. Stále předpokládáme boční přirozené denní světlo od okna. Pokud by vám vznikaly tvrdé stíny, máte tyto možnosti řešení: pokuste se rozptýlit, změkčit dopadající světlo od okna (záclonou, žaluzií nebo difúzní deskou, která rozptýlí světlo dopadající na náš fotografovaný motiv) a také můžete použít odraznou desku, kterou odrazíte světlo od okna směrem do stínu, jako byste chytali prasátko zrcadlem, i to lze někdy použít. Takovou odraznou deskou může být bílý výkres, karton, papírová plocha, kterou vám někdo (váš asistent ☺) přidrží na straně proti světlu a odražené světlo směřuje do stínů. Opravdu to funguje. Anebo tvrdé stíny přijmeme a bereme je jako výrazový prostředek, který zdramatizuje náš výsledný obraz.

V JEDNODUCHOSTI JE KRÁSA

Ano, v jednoduchosti je krása...

Můžete změnit fotografované rekvizity. Zkuste jít do světa zdánlivě banálních věcí kolem nás. Tentokrát mám na mysli ovoce, zeleninu, chléb. Zkrátka vše, s čím se setkáváme běžně v našem životě. Není naším cílem dělat produktovou fotografii, reklamu na jídlo, ale objevit výtvarnou krásu těchto věcí. K tomu nám pomůže opět černobílá fotografie. Pojdme na to.

Postup při fotografování zůstává stejný. Vnímejte světlo, umístění objektu ve formátu displeje, prostor pozadí kolem. Zde můžete narušit i proporci skutečnosti. Když si např. jablko přiblížíte, stane se mnohem větším než v reálném světě. Ale to nevadí, vy tvoříte obraz tohoto jablka.

ZÁKLADNÍ TVARY KOLEM NÁS

Kruh, elipsa, čtverec, koule, plocha, linie, ...

Právě na jednoduchých věcech kolem nás můžeme pozorovat základní tvary, ze kterých se nám skládá fotografický obraz. Rozkrojený celer nám nabízí kruhovitou plochu s mírnou strukturou, která se zobrazí při bočním světle. A to my už známe, protože nám světlo přichází od okna. Pokud budete fotografovat jednotlivé objekty, dám vám doporučení, ať nejsou příliš malé. Abyste příjemně vyplnili formát hledáčku či displeje svého mobilu.

... A NA KONEC CELER

Struktura, tvar, světlo, ...

Na posledním motivačním obrázku tohoto dílu „Domácí ateliér – zátiší I.“ je zobrazen opět celer. Ale tentokrát stylizovaný do základního tvaru koule potažmo kruhu, ale co je zde nejdůležitější, je struktura jeho povrchu, která opět vyniká při bočním nasvícení. Jakoby se v černobílé škále a daném světle proměňoval v prapodivný objekt, s možností hledání dalších nových významů. A i o tomto je fotografie a obzvláště fotografie zátiší.

Výběr, úprava, sdílení, tisk, publikace

Nafotografované snímky si prohlédněte, udělejte výběr, a které jsou pro vás dobré, začněte upravovat. Základní úprava bude do černobílé, případné korekce světla v obraze či malý ořez. Kdo jste pokročilejší ve zpracování fotografií, můžete vybrané snímky zpracovat v editoru počítače. Dále přichází možnost sdílení, tak jak jste zvyklí, nebo si fotografii vytisknout a když vám jich vznikne více, můžete vytvořit autorskou knihu.

Přeji vám pěkné zážitky při fotografování, dobré světlo, pevné zdraví a veselou mysl.

Dům dětí a mládeže Olomouc • tř. 17. listopadu 47, 771 74 Olomouc
585 223 233 • ddm@ddmolomouc.cz • IČ 000 96 792